

Minnesanteckningar förda vid arbetsgruppsmöte Mälarens vattenvårdsförbund 7 september 2011

Tid och plats: Kl 9-12, Stockholm vatten AB, Torsgatan 26

Närvarande: Karin Ek, Per Ericsson, Lars Lindblom, Susanna Vesterberg

Föregående minnesanteckningar

Föregående minnesanteckningar (från 21 jan 2010) lades till handlingarna.

Arbetsgruppens sammansättning och arbetsformer

Vi diskuterade syftet med den befintliga arbetsgruppen, vilket vi ansåg är att bereda frågor till styrelsen att ta ställning till, men också att lyfta viktiga frågor till styrelsen. Därmed fungerar arbetsgruppen lite som en ”motor” i förbundet.

Arbetsgruppen är sammansatt framför allt utifrån att den ska kunna hantera frågor som handlar om miljöövervakning, information, verksamhetsplanering mm. Om andra frågor ska beredas kan gruppen breddas/förändras så att rätt kompetenser finns representerade. Kompetensbrist finns idag när det gäller strömningsmodeller.

Arbetsgruppen består (enligt VP 2011) av följande personer:

Lars Lindblom, Stockholm vatten AB

Per Ericsson, Norrvatten

Joakim Pansar, Länsstyrelsen i Stockholm

Lars Juhlin, Länsstyrelsen i Södermanland

Gunilla Lindgren, Länsstyrelsen i Uppsala

Vakant, Länsstyrelsen i Västmanland

Vakant, Länsstyrelsen i Västmanland

Kjell Westermark, Eskilstuna kommun

Kjell Westermark har gått i pension. Från Västmanlands län kommer Susanna Vesterberg (sekreterare) och Magnus Svensson att ingå. Karin Ek, Länsstyrelsen i Stockholm, är med på mötena ibland, eftersom de oftast har genomförts på Länsstyrelsen i Stockholm. Det som begränsar är oftast hur mycket tid man kan lägga ner på arbetet i gruppen. Någon ersättning för att delta i arbetsgruppen har hittills inte utgått/kommer inte att utgå (gäller dock ej sekreteraren). (Kommentar från Karin: på styrelsemöte 8 feb 2011 sas att man även kunde ha en biträdande sekreterare och att en ersättning på ca 25-50 000 kr kunde utbetalas. Summan står dock inte i protokollet).

För att få till en bredare representation i arbetsgruppen skulle följande kunna ingå (förslag på representanter finns): LRF Mälardalen, Industrin, Kommuner (2 personer)
Flera förslag efterlyses?

Hur många möten per år som ska genomföras i arbetsgruppen beror på hur mycket input vi får från styrelsen och annat håll, men minimum är 2 ggr per år. Om det är kortare frågor som behöver stämmas av, provar vi att ha telefonmöte istället för fysiska möten. Fysiska möten ordnas i första hand i Stockholm eftersom det är lättast att ta sig dit för de flesta.

Innan vi kontaktar de tillänkta personerna bör vi formulera vad man förväntas bidra med när man ingår i arbetsgruppen och ungefär vilken arbetsinsats det innebär.

Överenskommelse: Vi avvaktar att ta kontakt med de föreslagna personerna, frågan om arbetsgruppens syfte och sammansättning bör tas upp på nästa styrelsemöte för att samla in synpunkter där. Susanna förbereder en sådan punkt till dess.

Upphandling av basprogrammet

En upphandling av basprogrammet ska göras under hösten. Detta gjordes senast 2009 (inför 2010) och sedan förlängdes avtalet ytterligare ett år (2011). SLU är utförare idag och förbundet är nöjda med deras insats. Någon förändring av programmet kommer inte att göras, diskussioner och analyser av om detta är nödvändigt har genomförts och resultaten tyder på att det befintliga kontrollprogrammet uppfyller kraven enligt vattendirektivet (parametrar) och är tillräckligt representativt för Mälarens 32 nya vattenförekomster (med några få undantag). Vissa justeringar och förtydliganden kan göras när det gäller utvärderingsfasen (vad rapporten ska innehålla mm). Önskvärt är att upphandla basprogrammet på tre år, med möjlighet till förlängning i 1 år. **Karin** kommer att undersöka om LOU-reglerna gäller förbundet, men vi utgår så länge ifrån att dessa gäller och i så fall handlar det om en förenklad upphandling som ska göras. Man kan också välja att lägga option på vissa delar av programmet. **Lars L** skickar upphandlingsunderlag för skärgårdsprogrammet till Susanna, att ha som inspirationskälla. **Ni som har bra utvärderingsmodeller** för att utvärdera anbuden, skicka till Susanna!

Tidsplan för upphandling (förenklad upphandling enligt LOU):

30 sept - justeringar i programmet klara. Susanna gör dessa, men bollar med övriga i gruppen.

11 okt - Framtagande av anbudsunderlag, ev presentation på styrelsemöte 11 okt.

12 okt-31 oktober Underlaget annonseras på Allego el motsvarande (3 veckor)

15 nov - Anbud in och värdering mm görs

29 nov - Beslut (ev på styrelsemöte 29 nov)

Frågor med anknytning till basprogrammet:

Vilka egenkontrollprogram finns, hur kan vi samordna oss bättre? En analys av det behövs!

Dessa ska finnas i VISS inom kort.

Överenskommelse: Susanna sköter upphandlingen, bollar frågor som dyker upp under resans gång med övriga i arbetsgruppen. Karin och Lars förser Susanna med material som kan underlätta upphandlingen.

Verksamhetsplanering inför 2012

Förutom basprogrammet som förutsätts genomföras som vanligt under 2012, ska vi genomföra några specialinsatser. Vi diskuterade några nya projektförslag och några som innebär uppföljning av tidigare projekt. Projekten finns kortfattat beskrivna här nedan (utan inbördes ordning). Dessa kommer att läggas i vår projektkorg där de också närmare ska beskrivas och slutligen prioriteras.

- Musselodlingsprojektet i Ekoln. Willem Goedkoop (projektansvarig) ska kontaktas för att ombes ge en kort skriftlig rapport med avstämning av projektet och en bedömning av vad som behövs för att komma vidare. Ett projektförslag kan baseras på denna avstämning.

- Humushalter i Mälaren. Ett projekt pågår, om fyra år kommer resultaten som är ett projekt som SLU och Uppsala universitet driver, en doktorand arbetar med detta. Norrvatten har varit med och finansierat projektet. Hur kan resultaten användas för Mälaren?
- Fisk i Mälaren. En inventering av fiskbeståndet behöver göras och information om detta görs tillgänglig, detta intresserar många. Länsstyrelsen i Stockholm ansvarar för ett utvecklingsprojekt inom regional miljöövervakning för metodutveckling för fiskövervakning i stora sjöar. Sötvattenlaboratoriet är utförare av projektet. En redovisning av utvecklingsprojektet sker till Naturvårdsverket senast 31 mars 2012. Vi bör avvakta tills metoden kommer innan vi sätter igång någon övervakning av fisk, men det är positivt om vi då kan ligga i framkant och göra någon insats snabbt. Kanske 2013? Kostnad för att genomföra förslaget kommer att redovisas i projektet. Finansiering för ett långsiktigt fiskövervakningsprogram återstår att lösa.
- Klimatförändringar. Vilka tänkbara scenarier kan förändringar ge upphov till? Vilka ekologiska effekter blir det (alger, skiktning mm). Troligen är detta ganska svårt att sammanställa på ett enkelt sätt, men några översiktiga effekter borde gå att beskriva. En sammanställning av vad som redan är gjort på området bör göras inledningsvis.
- Modellering för Mälarens nya vattenförekomster. Inom vattenförvaltningen kommer en ny statusklassning att göras under 2013 och dessutom ska fördjupade kunskapsunderlag tas fram 2011-2012 av länsstyrelserna. I detta sammanhang behöver man få fram vilka "beting" respektive vattenförekomst har för att nå god status (fr a m a p övergödningsparametrarna). För Mälarens del är det 32 vattenförekomster (de nya) som ska beskrivas. Vi behöver för ändamålet ett verktyg (en modell) som kan användas för att beräkna dessa beting. Eftersom sådana modeller har tagits fram för Mälaren (bl a DHI, SMHI), borde man kunna bygga vidare på det som gjorts. Eftersom behovet finns inom både förbundet och länsstyrelserna skulle man kunna söka pengar för detta ifrån havsmiljöanslaget hos HAV. En sådan ansökan måste in relativt omgående. Alternativt kan man genomföra projektet som ett samarbetsprojekt med delfinansiering från länsstyrelserna. Många andra frågeställningar finns också som kan tas med i modellen: skiktning, brunifiering, algutveckling.
- Främmande arter i Mälaren. Stockholm har på uppdrag av Naturvårdsverket tagit fram ett förslag till övervakningsmetod för främmande arter. Kan förbundet göra en övervakningsinsats i Mälaren? Kan man i en rapport samla konkreta åtgärder mot främmande arter? Främmande arter är ett av miljöproblemen som ingår i vattenförvaltningen, men oftast saknas data att göra bedömningar och dessutom är åtgärder mot arterna få, dyra och på annat sätt ej genomförbara. En kunskapssammanställning behövs och även ökad övervakning. Se rapporten: <http://www.naturvardsverket.se/sv/Start/Om-Naturvardsverket/Vara-publikationer/ISBN1/6300/978-91-620-6375-7/>
- Långtidsutvärdering av mätningarna i basprogrammet. En långtidsutvärdering i rapportform bör göras eftersom den som gjordes tidigare bara sträcker sig fram till 1998 (men har varit väldigt uppskattad av många). Resultat från de synoptiska provtagningarna kan tas med och trender bör beskrivas. I princip kan samma upplägg som den förra rapporten användas.

Överenskommelse: Susanna gör ett förslag på en projektkorg, denna skickas till övriga i arbetsgruppen och var och en går in och fyller på/beskriver de projekt som föreslogs på mötet eller lägger till nya projekt. En gemensam prioritering bör sedan göras av arbetsgruppen och presenteras för styrelsen.

Hemsidan

Hemsidan har uppdaterats något sedan i somras. Susanna, Joakim och Gunilla har behörighet att ändra. Det är ett enkelt system att administrera om man bara ska lägga in material, kanske något svårare om man vill göra större layoutförändringar. Då kan Blueline design dock kontaktas.

Några förslag på förändringar kom upp:

- Protokoll från olika möten kan läggas ut, för ökad insyn i arbetet i styrelsen, arbetsgruppen mm. Då behöver bara en e-post skickas när nytt material finns på plats. Vi diskuterade också att lägga ut kontaktlistor, men tror inte att detta är möjligt på PUL (personuppgiftslagen), men det bör framgå att sådana listor finns hos sekreteraren.
- Förstasidans layout bör ses över – den är inte ”så kul” Bör också göras mera positiv med fokus på Mälarens höga värden snarare än problemen. Väterns hemsida kan användas som inspirationskälla.
- Mera bilder och figurer bör läggas ut för att lätta upp informationen! Det går bra att skicka sådana till sekreteraren (uppge fotograf)!
- Medlemslogg kan skapas där man kan lägga in foton mm.
- Kopplingen till vattenförvaltningen bör bli tydligare, länkar till list:s sidor om detta och VISS kan läggas in.
- Inte bara information som Mälarens vattenvårdsförbund tagit fram kan läggas ut, utan även andra intressanta texter, referat eller hänvisningar. I mån av tid.
- Ett nyhetsbrev skulle kunna skickas i form av e-post med korta texter och hänvisningar till hemsidan. Ambitionsnivån kan vara ganska låg.
- Projektkorgen kan ligga på hemsidan och möjlighet att lämna förslag på projekt kan finnas. Kan även locka till ex examensarbetare.
- Åtgärder som gjorts i kommunerna/medlemmarna samt återrapporteringen till Vattenmyndigheten 2011..
- Information om humus, fritidsbåtars utsläpp och tömningsmöjligheter, utflöden ur Mälaren (Christer, Stockholm vatten) mm. Det ska finnas något för alla! Andra ämnen är planering/exploatering, strandskydd, dagvattenhantering, VA.

Hur gör vi reklam för hemsidan? Det spelar ingen roll om vi har en jättefin hemsida om ingen tittar på den. I samband med årets specialinsats ” Informationsskrift om Mälaren” (VP 2011) kan detta tas upp (hur ska vi presentera hemsidan på bästa sätt?).

Övrig information

Mälarens vattenvårdsförbund är medlem i Kustvattenvårdsförbundet, hur samverkar vi med detta förbund på bästa sätt? Ska vi vara medlemmar? Nuvarande sekreterare går snart i pension och ett skifte är att vänta i förbundet. Kanske är det bättre att satsa den medlemsavgift som vi betalar på åtgärder i Mälaren istället? Troligen klokt att avvakta tills nya personer är på plats.

Vi har också ett ansvar att samverka med de vattenvårdsorganisationer som är medlemmar i Mälarens vattenvårdsförbund, dessa får liksom övriga medlemmar information via sina kontaktpersoner.

Den nya myndigheten, HaV, som framöver kommer att hantera medlen till vår övervakning bör kontaktas. HaV bör eventuellt vara medlem i förbundet på samma sätt som Naturvårdsverket varit det.

Examensarbeten – bör vi uppmuntra på något särskilt sätt? Projektkorg på hemsidan + rubrik?

Nästa möte

Nästa möte kommer Susanna att kalla till, bör infalla innan styrelsemötet 29 november

2011-09-07

Susanna Vesterberg

Sekreterare i Mälarens vattenvårdsförbund